

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Ул. Светозара Марковића бр. 69

**НАУЧНО-НАСТАВНОМ ВЕЋУ МЕДИЦИНСКОГ
ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Предмет: Оцена подобности теме докторске дисертације

Одлуком Научно-наставног Већа Медицинског факултета у Крагујевцу од 23.01.2007 године именовани су чланови Комисије за оцену подобности кандидата Мр сци. Мен др Милена Гајић-Стевановић, у ужој стручној области менаџмента у систему здравствене заштите, и научне заснованости теме докторске дисертације под насловом **“Национални здравствени рачуни у трансформацији здравственог менаџмента у Србији”**.

На основу увида у приложену документацију, Комисија подноси Научно-наставном Већу следећи:

ИЗВЕШТАЈ

Кандидат Мр. сци. мен др Милена Гајић-Стевановић испуњава све услове предвиђене Законом о Универзитету (члан 57) и Статутом Факултета (члан 22) за израду докторске дисертације.

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

Лични подаци:

Кандидат Др Милена Гајић-Стевановић је рођена 13.05.1957. године у Београду. Основну и средњу школу завршила је у Сремској Митровици.

Стоматолошки факултету у Београду је уписала 1976/77 године, и дипломирала 1983. године, након чега је завршила редован стаж, положила стручни испит и запослила се као стоматолог у Дому здравља у Сремској Митровици.

Специјалистички испит из Превентивне и дечје стоматологије је у року са одличним успехом положила 1992. године на Клиници за превентивну и дечију стоматологију Стоматолошког факултета у Београду.

У то време је написала радове: *“Хронично дејство ексцесивног нивоа флуора на кости и зубе у развоју”* као и штампану књижицу у форми стрипа којом се промовише превентива у стоматологији.

Године 1994. је отишла на Нови Зеланд, у Окланд, где је до пред крај 1995. године радила као консултант на одељењу Превенције повреда Медицинског факултета, на студији о “Ломовима кукова”. Радила је на утврђивању односа флуорисања воде и ломова кукова, као и компаративну студију која је поредила резултате из поменуте студије са ломовима кукова из 1950. године, кад се вода у Окланду још није флуорисала.

На универзитету Massey у Окланду, Нови Зеланд, 2001. године је завршила постдипломске студије из бизниса и добила следеће сертификате:

“Certificate of Proficiency in Organization and Management” и

“Certificate of proficiency in Health System Management”.

Магистарске студије из Стратегијског менаџмента на БК Универзитету, Факултету за Менаџмент, је уписала 2004. године и 2006. их завршила, после положених девет испита и одбрањеном тезом : **“Стратегија трансформације менаџмента здравствене службе”**, под менторством Проф. др Бранислава Машића.

Завршетком магистарских студија јој је додељена титула: **Магистар наука о Стратегијском менаџменту**.

Од 2004. године и даље, запослена је у Министарству здравља Србије на пројекту Реформе здравственог система, као консултант за праћење фискалне ситуације у здравственом сектору и **вођа тима на успостављању НЗР у Србији**. Од 2006 је члан Научног комитета Интернационалне асоцијације здравствених економиста.

Научно истраживачки рад:

Анализом магистарске тезе, објављених радова, као и искуством у истраживачким пројектима које је обављала у истраживачком центру у иностранству, стиче се повољан утисак о мултидисциплинарности у приступу истраживачким процедурама које ће кандидат на основу искуства из области рада на успостављању система националних здравствених рачуна сигурно применити и у теми коју обухвата докторска дисертација.

Списак радова:

Кандидат Мр. сци. мен. Др. Милена Гајић-Стевановић је приложила из шире библиографије објављених радова укупно четири релевантна рада објављених у целисти или у виду сажетака:

- 1 –“ Маркетинг у здравству”; Маркетинг – часопис за маркетинг теорију и праксу, issue 1, 22 август 2006, Београд
- 2 - Постер презентација “National Health Accounts in Serbia 2004 “ На Шестој европској конференцији здравствених економиста – 6-9 Јула 2006, Будимпешта
- 3 - National Health Accounts in Serbia, abstracts, The European Journal Of Health Economics, volume 7 – супплемент 1, 2006.
- 4 - “Чему служе Национални Здравствени Рачуни?” - 6. билтен о примени стратегије за смањење сиромаштва у Србији, број 6, април 2006.

ПОДАЦИ О ПРЕДЛОЖЕНОЈ ТЕМИ

Предложена тема је из области комплексних студија, а представља наставак досадашњег научно-истраживачког рада кандидата.

Предмет рада

Глобални трендови у реформама здравствених служби како развијених, тако и земаља у транзицији као што је наша, све више пажње посвећују новој, промењеној улози менаџмента у функционисању здравствених организација. Предмет овог рада ће бити да се јасније проучи, опише и сагледа процес успостављања Националних здравствених рачуна у Србији, као алатке за менаџмент у здравству на основу доказа, а у оквиру стратешке трансформације здравственог менаџмента.

Систем Националних здравствених рачуна (НЗР)а је успостављен у Европској заједници да би се подржале анализе трошкова у здравственом сектору унутар Организације за Економски Развој Држава (ОЕРД-а,) са циљем да се пацијентима омогући слободно кретање и избор најповољније здравствене услуге у оквиру Европе.

Методолошко упутство за успостављање Националних здравствених рачуна је ОЕРД публиковала 2000, а Светска здравствена организација 2003. године. Увођење НЗР у земљама Европске Уније постаје обавеза, па је и наша земља као претендент на чланство у Унији кренула са његовим успостављањем. У Србији је рад на успостављању Националних здравствених рачуна (НЗР) отпочео 2004. године под руководством др Милене Гајић-Стевановић и до сада су произведене по четири основне табеле за 2003. и 2004. годину. Национални здравствени рачун је ушао у меморандум Владе Србије за 2006. годину, где је истакнуто да је циљ успостављања НЗР-а да се повеже рад Министарства здравља као носиоца здравствене политике са радом Министарства финансија и тиме осигура транспарентност финансијских токова у здравственом систему.

Овим радом ће се први пут у Србији дефинисати процес успостављања Националних здравствених рачуна (НЗР) на националном нивоу и доћи до документа који ће представљати писану студију, упутство о грађењу система који ће чинити базу за менаџмент на основу доказа у систему здравствене заштите.

ЦИЉЕВИ И ХИПОТЕЗЕ СТУДИЈЕ

А. Циљеви рада :

- 1) да се јасније проучи, опише и сагледа улога менаџмента у стратегији трансформисања здравствених служби,
- 2) да се да писано упутство за употребу НЗР као инструмента за бољу организацију и планирање здравствене службе, бољу контролу новчаних токова у здравству, као и правичнијег распореда новца у јавном сектору у односу на различите категорије становништва и њихову регионалну припадност,
- 3) да се преко сагледавања свих актера у здравственом систему дефинише процес успостављања праћења финансијских токова на националном нивоу,
- 4) да се дође до писаног документа о процесу имплементације националних здравствених рачуна у Србији,
- 5) да се установе начини и правци кретања промена у функционисању људских ресурса у здравственим установама и импликације таквих промена на боље и квалитетније пружање здравствених услуга.

Б. Хипотезе од којих ће се полазити у истраживању:

Генерална хипотеза:

Хипотеза која ће бити једна од полазних у самом истраживању и у закључцима у раду је: “ Да би се увели Национални здравствени рачуни, који ће омогућити међународно поређење и усклађивање са земљама Европске Уније, као и учествовање на пројектним тендерима, мораће да се изврши методолошко прилагођавање постојећег система извештавања у Србији са терминологијом Националних здравствених рачуна дефинисаном методолошким упутством Организације за Економски Развој Држава (ОЕРД-а.”.)

Појединачна хипотеза:

Национални здравствени рачуни ће своју примену у здравственом менаџменту наћи не само у Министарству здравља, већ и у другим организацијама везаним за здравство.

МАТЕРИЈАЛ И МЕТОД

Материјал:

Као извор података о издацима за здравство користиће се публиковани завршни финансијски извештаји Републичког завода за здравствено осигурање, Коморе здравствених установа, Републичког завода за здравствену заштиту, Министарства здравља, Министарства за економске односе са иностранством, Министарства финансија, Министарства просвете, Министарства науке, Министарства одбране, Министарства правде, као и на основу “Анкете о потрошњи становништва” и других анкета Републичког статистичког завода.

Метод:

Приликом истраживања предложене теме биће коришћене следеће методе:

- Метода посматрања – која ће се користити ради уочавања, препознавања и описивања појаве - појединачне методе (у оквиру података добијених од једног извора финансирања, одређене врсте здравствених организација, специфицираног нивоа здравствених установа, као и појединих функција у здравству).
- Компаративне методе :
  - А. поређење промена у менаџменту у оквиру једне организације, као и једног функционалног нивоа организација, затим поређење функционисања менаџмента различитих организација и различитих функционалних нивоа организација у оквиру државе.
  - Б. поређење постојећег система извештавања у Србији са терминологијом Националних здравствених рачуна дефинисаном методолошким упутством ОЕЦДа:
    - Поређење класификација финансијера,
    - Поређење класификација установа и услуга,
    - Усклађивање дефинисања извора и агената финансирања
    - Усклађивање дефинисања пружалаца услуга, као и самих услуга
- Аналитичке методе – анализа садржаја стране и домаће литературе у вези са менаџментом у здравству као и Националним здравственим рачунима.

СТАТИСТИЧКА ОБРАДА ПОДАТАКА

Подаци који ће се користити биће приказани табеларно прво кроз оригиналне изворе, а потом као табеле усаглашене са методологијом националних

здравствених рачуна. Сви подаци који се односе на резултате добијене израдом националних здравствених рачуна биће компилирани и приказани кроз дводимензионалне табеле, кроз које ће се видети однос:

- Пружалаца здравствених услуга са изворима финансирања
- Пружалаца здравствених услуга са врстама пружених услуга
- Врстама пружених услуга са изворима финансирања
- Болничких трошкова са изворима финансирања;
- Ванболничких трошкова са изворима финансирања;
- Трошкова радне снаге и пружалаца здравствених услуга.

ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ СТУДИЈЕ

Значај овог рада чине теоријски и практични аспекти истраживања.

Теоријски аспекти се садрже у проучавању *теоријских достигнућа* водећих аналитичара у здравственом менаџменту, а **практични значај** у одређивању смерница за стратегију трансформације менаџмента здравствене службе на основу Националних здравствених рачуна.

Увођењем Националних здравствених рачуна се очекује:

- Стављање пацијента у фокус интересовања
- Боља контрола новчаних токова у здравству;
- Заустављање сиве економије у здравству и корупције;
- Правичнији распоред новца у јавном сектору у односу на различите категорије становништва као и њихову регионалну припадност;
- Боља организација и планирање здравствене службе у целини;
- Повезивање европског здравства са циљем да се пацијентима омогући добијање најповољније услуге кроз увид у услуге које пружају различите земље;
- Да се подрже анализе трошкова у здравственом сектору у оквиру Европе

У региону западног Балкана Србија је препозната од стране Светске здравствене организације као земља која успешно успоставља систем Националних здравствених рачуна, па би представницима земаља из региона ова писана студија помогла да се боље упознају са процесом успостављања и употребом НЗРа.

Дефинисањем процеса успостављања Националних здравствених рачуна (НЗР) у овом раду доћи ће се до документа који ће представљати писану студију о грађењу система за праћење новчаних токова у српском здравству.

Предпоставља се да ће бити пружена и практична упутства како се систем НЗР може користити као инструмент за боље организовање и планирање здравствене службе у Србији у целини, боље контроле финансија у здравству, као и правичнијег распореда новца у јавном сектору.

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА

За ментора рада Комисија предлаже Проф. др Драгољуба Ђокића, редовног професора Медицинског факултета у Крагујевцу.

Чланови комисије:

1. -----
Проф. др Небојша Арсенијевић, председник, редовни професор
Медицинског факултета у Крагујевцу, предмет и ужа стручна област -
менаџмент у систему здравствене заштите

2. -----
Проф. др Драгољуб Ђокић, ментор, редовни професор Медицинског
факултета у Крагујевцу, предмет и ужа стручна област – социјална медицина

3. -----
Проф. др Ђорђе Јаковљевић, редовни професор Медицинског факултета
У Новом Саду, предмет и ужа стручна област социјална медицина